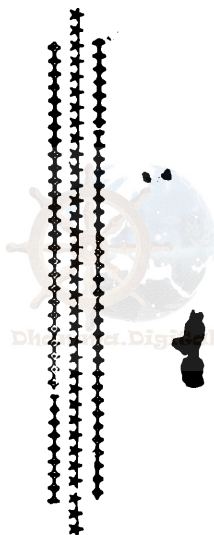


भिक्षुया पत्र

भाग - २



भिक्षु अश्वघोष

मू / ५०



आनन्द ग्रन्थ माला ६

भिक्षुया पत्र

भाग - २



प्रकाशक

युवक बौद्ध पुस्तकालय

श्रीघः, नघटोल

?

श्व सफूचाय् प्यपु चिट्ठी दु । बुद्धरत्न सुंव्यक्ति
मखु, कल्पनाया पात्र ख । जि थूथें पाली साहित्य जकया
बुद्ध धर्मया छुं फलक पाठकपिनि न्ह्योने चिट्ठीया रूप्य
तया च्वना ।

न्हापांगु पौ “धर्मया अंस” या बारे ख । अनंलिपा
“प्रजापति गौतमी” कया । श्वयां ल्यू “देवदत्त” गुह्यकि
मृदुतु यचू नुग वचूह्य ल्यया । दकसिबे लिपा “बौद्ध साहित्ये
भूत व ख्या” या बारे च्वया ।

पाठकवर्ग श्व सफूचा ब्वना न्ह्यायापु तासा जि
सफल भापिये । सिंतिं सफू स्वया मदिल धासा श्वयांल्यू
मेगु याकनं पिहां वइ ।

अश्वधोष

आनन्दकुटी

असार पुन्ही २०२८

धर्मया अंस

आनन्द कुटी

असार २०२८

प्रिय बुद्धरत्न,

पौ इलय् हे थ्यंक बल । पौ न्वना स्वया खँ थुल ।
छं आशा हे मयानागु प्रश्नत न्यना हया न्वन । मस्यु छंत
मेपिसं जक खँ स्यना हल ला अथवा थ थम्हं न्ह्यपुयात सुंक
मतसे गम्भीर गम्भीरगु प्रश्न न्यना हल । थुकी भच्चा जित
शंका वं । छं थ थम्हं हे मती ल्वीका न्यना हगु ख सा
छांज्ञां दुम हे ख मापिये ।

यगु बजु छं न्यना हल “धर्मया अंस कायेगु धयागु
छु” धका । छं छु मति तया न्यना हल जि बांलाक मस्यु ।

तर मज्झिम निकायय् च्वंगु “धम्मदायाद सूत्र” या आधार
कया लिस च्वया हयेतेना ।

“धम्मदायाद” या अर्थ ख धर्मया अंस कायेत
उन्तराधिकारी ज्वीगु । थ्व सूत्र गौतम बुद्धं भिक्षुपित
उपदेश याना बिज्यागु ख । छाया उपदेश याना बिज्यात
धयागु कारण मथुइकं थ्व सूत्रया अर्थ थ्वीका काये फइ
मखु ।

छन्हु तथागतं विचार याना बिज्यात जि छु उद्देश्य
ज्वना राज्य त्याग याना बुद्धत्व प्राप्त याना थ्व जीवन
हना च्वनागु ख । व जिगु उद्देश्यया विपरीत (अख) जुया
च्वन । यक्व सम्पत्ति मुंका च्वनेगुया विरुद्धे त्वायेत थ्व
त्यागी जीवन हना जुयागु ख, व सुनानं थ्वीका मका । जित
तयेथाय् मरेक वस्तुत पूजा याये हल । दरवार तोता वया
मेसित हानं मेगु दरवार दयेका दान बिल । भिक्षुपि नं
सम्पत्ति दयेकैगुली (आमिसय्) लगे जुया वल । गुलि
गुलिं लोभि थ्वे जुया वल । मनूत नं आमिसय् (सांसारिक
सम्पत्ति मुंकेगुली) लगे जुया च्वन । मखुथे जुन । अल्पेक्ष
(बुगु चीजं सन्तोष) ज्वी मापिं गथे जुया वगु । न भिक्षु
फिसं जिगु उपदेश थ्वीका का न अनुयायी जूपि उपासक-

तसें । गृहस्थ तसें आवर्श काइला धका भिक्षुसंघ स्थापना यानागु ख । अले तिनि व्यक्तिगत सम्पत्ति मतयेगु नियम देकागु, तर अपसोस सुनानं थुकिया महत्व थ्वीका मकाल । जनतां नं भिक्षुपिसं व्यक्तिगत सम्पत्ति मुंके मज्जु जक धया च्वन, थ्व नियम फुक्कसितं मा धयागु थ्वीका मका । जिपिं ला गृहस्थी जा ख नि धाइगु । उखे भिक्षुपिं नं लापरवाही जुया वल । जि दुबले हे थथे लिपा जि मदये धुंका ला फन हे स्यनी धयागु मती तया, आवंतुं चेतावनी मबिल घासा जिगु छुं महत्व दर्ई मखु । अथे मती तया तथागतं भिक्षुपिं फुक्क सता आज्ञा जुया बिज्यात ।

हे भिक्षुपिं, छिपिं जिगु धर्मया उत्तराधिकारी जु सांसारिक भोग विलासया दास (आमिसया) जुई मते ।

अपवाद स्वरूप जनताया पाखें न्यने दत्त कि भिक्षुपिं निर्वाण लाभार्थं ज्यायायेगु कुत मयासे सांसारिक सुखय् जक भुले जुया वल । स्वच्छ मन जुया धर्मया अंस कापेगु मसोसे, तथागतया शिष्यपिं त्यागी मज्जेसे लोभी जुयावल । थथे जुया वगुलिं जितनं बांमला भिक्षुपितनं बांमला । छिपिं अल्पेक्ष जुया थर्म अनुसार आचरण याना धर्मया अंस काइपिं जूसा अले गौतम बुद्ध गुलि शान्त प्रेमी

त्यागी व स्वच्छ-हृदय दुम्ह ख अथे हे वसपोलया शिष्यपि
नं अथे हे धर्मात्मा व धर्मया उत्तराधिकारी ख धका प्रसंसा
याइ, संकना याइ, माने याइ । अले जिगु नं इज्जत च्वनी,
छिमिगु नं दर्जा च्वनी ।

अनं लिपा वस्पोलं धयाविज्यात - जिजा
आमिस (वस्तु लाभ) या चिन्तन याइपि सिबे धर्म
सम्बन्धी (निश्चार्थया बारय्) चिन्तन यापि उत्तम धया
बिज्यासे उदाहरण न्होने तया बिज्यात ।

भिक्षुपि ! जि भोजन याये सिधये धुंका जिथाय्
भिक्षुपि निम्ह वल । अपि नये पित्यापि धका सिइका जि
धया आयुष्मानपि, जि भोजन याये धुन । मेगु नं भोजन
त्यं दनि । छिमि इच्छा दुसा नसां ज्यू । मखुसा ल्यंगु खाद्य
पदार्थ वांछोया बिइ त्यना ।

जि अथे धायेवं अपि निम्ह मध्ये छमसिनं मत्ती
तल, तथागतं आज्ञाजुया बिज्याजु दु. आमिसय् लगे ज्वी
मते, धर्मय् लगे जु धागु । थ्व नयेगु नं आमिस हे ख ।
अकिं नये पित्यासा नं नयेगु न्हाने दुसा नं थौं छक छालानां
सिइ मखु । अकिं थौं जि मनसे च्वने ।

मेम्ह भिक्षुं मती तल । जि नये पित्याना च्वन,
नयेगु नं दु, जि मनल कि ल्यना च्वंगु नयेगु बुद्धं वां छोया
बिइ । नयां छु ज्वी धका बिचा याना प्वा जायेक नया
छन ।

तथागतं धया बिज्यात-भिक्षुपि ! अपि नये
पित्यापि भिक्षुपि निम्ह मध्ये प्वाथे पित्याका नं मनसे चा
काटे यामेसित प्रसंसा याये न कि प्वा जायक नया
छं मेसित । छाया धासा प्वाथे पित्याका नं मनसे च्वनेफु । व
मनू सन्तोषीम्ह ख । त्याग भावना दुम्ह ख । वयापाखे
लिपा यक्वं आशा दु, ज्या काये फु । वं समाज व जनहित
या ज्या याये फइ ।

उम्ह प्वा जायेक नया छंम्ह सन्तोषीम्ह मखु ।
वं त्याग याये फइ मखु । वं दुःख सह याये फइ मखु ।

थन बुद्धया धर्मया व्याख्या न्यना छं अकमके ज्वी
फु । नयेगु दयेकं छांलाना चा काटेयामेसित प्रसंसा यागु
ठीक मजूथे च्वं धका । बुद्धया कथन बिलकुल ठीक जू ।
की भ्वे न्यायेके बलय् असन्तोषी छांलाना च्वने फइ मखु
हानं लिपा सासागु नये दइ मखु धका न्हापान्तुं सुचुका
तईपि दु । नयेगु मल्यं बा भाग मब्बु धका ल्वापु थया

चवनीपि नं दु । थज्याथाय् सन्तोष मा । देश सेवाय् लगे
 जुया च्वंपिके नं द्यां लायेगु शक्ति मा, मखुसा अमिसं छु हे
 दुःख सिद्ध, छु हे देश सेवा याई ।

आ छं थुल ज्वी धर्मया अंस कायेगु छुकी यात धाई
 धयागु । थ्व धर्मदायाद सूत्र बुद्धया सांस्कृतिक क्रांति धासां
 ज्यू । सम्पत्ति मुंकेगुली भुले जूपिन्त चेतावनी बियातगु
 ख ।

Dhamma.Digital

छंम्ह व हे
 अभ्यधोष

प्रजापति गौतमी

आनन्द कुटी
स्वयम्भू

प्रिय बुद्धरत्न,

थौं जित छम्ह उपासिकां चिट्ठी छपौ छवया हल ।
व पौ स्वयंबले व उपासिकां नकतिनि जक नेपाल बौद्ध
परिपत्ति शिक्षाया जाँच ब्यूम्ह खने दु । पौ अनुसारं प्रजा-
पति गौतमियागु जीवनी नं जाँचय् दुगु खुवा वो । व
उपासिकां न्यना हल — प्रजापति गौतमी यागु जीवनी ब्वना
न्हाय् नं तपुके थाय् दु, नाप नापं दुःख व अपसोस नं दु ।
मिसा जातियात छखें थकया मेखें गाले क्वफाना बिल ।
थये छाया ?

जि वयात च्वया छ्वयागु पौ या संक्षिप्तं छंतनं
 च्वया ह्ये त्यना । प्रजापतिया बाखं सीका तय्मागु ख ।
 प्रजापति गौतमीया जीवनी अध्ययन यायेत न्योन्यास दें
 न्हापायागु न्ह्यपुं जक ज्या बी । थौं कन्हे यागु न्ह्यपुं
 बिचायाना स्वत धासा प्रजापति गौतमीया बाखं थौं कन्हैया
 मिसा तेत कतिलाइ मखु । न्यो न्यास दें लिहाँ वना स्वसा
 जक प्रजापति गौतमी म्हसीके फइ । खजा गुगूं घटना थौं
 कन्हैया न्ह्यपुं नं अध्ययन याय्मागु वु ।

प्रजापति गौतमी छम्ह मिसा जुसां नुग चक्कम्ह
 ख । छायाँकि दुरू त्वंके माम्ह थ काय् दय्कं न्ह्यथुया काय्
 सिद्धार्थ कुमारयात थ काय् समान दुरू त्वंका लहित । थ
 काय् नन्द धाईयात लल्हाना थमं महामाया न्ह्यथूया काय्
 यात ब्वलंका बिल । थौं कन्हैया चिरीमांया स्वभावं याना
 मिसा जातिया समाज क्वहाना च्वन धयाँ अपो खँ ज्वी मखु ।
 तर प्रजापति गौतमीं न्योन्यास दें न्हापा हे व अपवादया
 म्हुतुप्वा तिक्क लिस बिल । व नं म्हुतुं तर्क याना मखु
 ज्याँ हे ।

छगू छँय् आधुनिक व धार्मिक दृष्टि कोण प्रजापति
 गौतमीया नुग भतिचा कय्कुं धाय्मा । व छु छँय् धासा

वयकलं सिद्धार्थं कुमार बुद्ध ज्वीका नं काय्या मतिनां यान ह
 थम्हं हे कपाय् पचना. दा तुला, काप थाना चीवर (म्हासु
 वस्त्र) सुया चन्हेयाय् यंकल । बुद्धं धया बिज्यात-‘गौतमी,
 संघेदेहि संघेदिन्नं महप्फलं’ अर्थति गौतमी संघयात दान
 ब्यु, संघयात बियागु दानया फल महान ज्वी । जित बिल
 धायवं व्यक्तिगत जू वनी । याक चित जूवनी । थ यितिय ह
 भावनां याना नुग यच्चुसे च्वनि मखु । अले पुण्य आपा
 लाइ मखु ।

खजा प्रजापति न्ह्यागु मतीतया दान ब्युसां थ्व
 घटनां बुद्ध धर्म व बुद्धया महत्व छलंग क्यना बिल ।
 व्यक्तिगत भावना सिबे मामूहिक (मंका) ज्वीगु भावना
 यात बुद्धं मान्यता बिया बिज्यागु खनेदु ।

प्रजापति गौतमीया प्रबज्यां याना बुद्ध धर्मया अंस
 पूर्ण जुल । मिसातेत समानाधिकार मदु धायेगु अपवाई
 बुद्ध धर्म बचे जुल । खजा प्रजापति गौतमी भिक्षुणी ज्वी
 दुगुया श्रेय आनन्द स्थविर यात दु । स्वक्वतक नं बुद्ध
 मज्यू मज्यू धाय्कं बुद्धया नीजि सचिव आनन्द स्थाविरया
 बलं बाध्य जुया मिसातेत नं भिक्षुणी ज्वीगु स्वीकृति बिया
 बिज्यात । थ्व छगू प्रजापतिया जक मखु सारा नारी

जगतया बिजय ख ।

जित पौ छवयाहम्ह मयजुया थुपि खें फुकं
लयाय् दुगु खें ख हें, तर मयोगु छु धासा प्रजापति
गौतमी भिक्षुणी जुइत पालन याय्मागु नियम च्यागू
(अठ्ठगरु धम्म) शर्त थासां ज्यू :-

(१) उपसम्पदा (दीक्षा) कया सच्छिदें दुम्ह
भिक्षुणी जूसा नं थौं तिनि उपसम्पदा जुया भिक्षु जुया
भिक्षु जूम्ह मिजंयात वन्दना (नमस्कार) मान सत्कारादि
आचारण यायेमा ।

(२) भिक्षुणी नं थत धर्मोपदेश व अनुशासन
काय् योज्यम्ह भिक्षु मदुगु एकान्त थासय् आवास दय्का
चवने मज्यू ।

(३) प्रत्येक उपोसथ ज्वीबले बाछी छक भिक्षुपि-
थाय् वना उपोसथ गुबले धयागु व धर्मानुशासना न्यनेगु
ज्या याय्मा ।

(४) वर्षावास च्वंम्ह भिक्षुणी नं भिक्षु संघ व
भिक्षुणी संघया बिचे दृष्ट श्रुत व परिसंकिता स्वंगू प्रकार
या पवारणा (वर्षावास फुके यायेगु) यायेमा ।

(५) गरु आपत्ति (संघादिसेसादि आपत्ति) नियम उल्लंघन याइम्ह भिक्षुणी नं निगू नं संघ सभाय् बाछि तक मानात्मकता (प्रायश्चित) यायेमा ।

(६) निदें तक खुगूगु विकाल भोजन शिक्षापद तक छगूहे नियम उलंघन मयासे आचारण याम्ह शिक्षा माणविकां निगु नं संघ सभाय् उपसम्पदा फवनेमा ।

(७) छुं हे कारणं नं भिक्षुणी नं भिक्षुपिन्त व्व बियेगु व आलोचना निन्दा याय् मज्यू ।

(८) भिक्षुपिनि प्रति भिक्षुणीतेगु म्हुतुप्वा तिना तय्मा व भिक्षुणी पिनि प्रति भिक्षुपिनि म्हुतुप्वा न्ह्याबले चाय्का च्वनेमा ।

थ्व च्यागू नियम बांलाक स्यना प्रजापति गौतमी यात धाबले सिरंनिसे पालन याय्गु जुल धका स्वीकार यात । अले भिक्षुणी जुल ।

व मय्जुया अनुसारं थ्व च्यागू नियम पक्षपात पूर्ण जू व न्यायपूर्ण मजु खने दु । थुलिजक ला व मय्जुया मयोगु खें बुद्धं प्रजापति खौतमी भिक्षुणी ज्वी न्हो छगू अविष्य वाणी धया बिज्यात - गुगुकि कटुसत्य खसां मिसा

जातिया लागि छगू वज्रप्रहार हे धासां ज्यू हैं । व छु ?
मिसात भिक्षुणी जूगुलिं बुद्ध शासनया (बुद्ध धर्मया) आयु
बन्धि पतिहाक जुल हैं दोछि दें त्वी थाय् न्यास दें जक
त्वीगु जुल ।

थन दोछि दें तिके ज्वी धागु क्षीणाश्रव (मनेक्लेश
मदुपिं) दुगु ई यात धागु ख । अनागामी. सकृदागामी व
श्रोतापत्ति आदि दोछि दें थपे जुजुं न्यादो दें तक तिके ज्वी
धया तगु दु । आचरण बमलास। नं श्रमण भाव जक दुपिं
खालि मजुसे दया च्वनी ।

जित चिह्नी च्वया हम्ह मय्जुया साव चित्त बुद्धे
मज्जुगु मिजंतय् प्रति मिसातेगु म्हुतु प्वा तियेगु ८ गूगु
नियम व सच्छिदें बुम्ह भिक्षुणी नं थौं तिनी भिक्षु जूम्हेसित
छयो वबछुना नमस्कार याय्मागु हैं । मेगु खँ मय्जुया
मयोगु छु धासा - मिसात भिक्षुणी ज्वी वं हे बुद्ध धर्मया
आयु बन्धि पा जूगु धागु गाक्कं हे पक्षपात पूर्णगु नियम थें
च्वं । फुक दोष व कमजोरी मिसातेत जक पाछाय्का
बिल ।

थौंया शिक्षित व अशिक्षित नारी समाजय् छक
मिखा ब्वया स्वयंबले घमण्डी व फुसुलुगु मानं मिजंतेत

बाउचा याना आलोचना याईपि खने दु । अबलेया समाज तस्सकं अशिक्षित जूगुलि हे अथे च्यागू ऊयातुगु नियम दय्का बिज्यागु ज्वीमा ।

मेगु मिसात भिक्षुणी जुगुलिं बुद्धशासनया आयु बछि घटे जुल धया बिज्यागु मुक्कं मिसातेत धृणा याना नीच्च याना बिज्यागु मखु । केवल मिसा व मिजंया बिचे तगू कामवासना धयागु दु उकियात हे धृणा याना बिज्यागु ख । अशिक्षित जनताया नुग चमकं । मिसा मिजंया बारे मनूते साब शंका जू । याकनं हे अपवाद फैलेजूवं । उलिजक मखु मिसा मिजंया बारे बुद्ध आज्ञा जुया बिज्यागु दु — नाहं भिक्खवे अज्झंएकरूपमपि समनुपस्सामि, यं एवं पुरि-सस्स चित्तं परियादाय तिट्ठति, यथायिदं भिक्खवे इत्थि रूपं । इत्थिरूपं भिक्खवे पुरिसस्स चित्तं परियादाय तिट्ठति ।” अर्थात् भिक्षुपि, जि अज्यागु छुं हे चीज मखना गुकिं न्ह्याबलें मिजंयाचित्त यात चुमुकं साले थें साला च्वन, व छु मिसा रूप । अथे हे मिजं रूप मिसायात ख । थ्व खें बांलाक सीदु वसपोलं कामवासना यात कया धया बिज्यागु ख । मिसा यात जक हेला याना तगु मखु ।

च्यागू, गरू धर्म नियम मध्ये छगु थ्व नं ख कि

भिक्षुणीत अनुशासन व उपदेश बीणिं भिक्षुणिं थाय् वना
 बरोबर उपदेश व उपोसथ आदिया खँ न्ये वनेमा । थ्व
 नियमं याना भिक्षुणीतेत भिक्षुणिं बरोबर नाप लाय्गु
 सुअवसर दत्त । थये भिक्षुणी व भिक्षुणिं उखें नं थुखें नं
 वये वनेगु जूबले मनुतसें धया हल भिक्षुणिं नं मिसातेथाय्
 भुले जुल व इत्यादि लाको पाको खँ न्यने दत्त । अले
 भगवान बुद्धं गुगु नियम थम्हं दय्का बिज्यागु ख भिक्षुणी
 तेत भिक्षुपिसं अनुशासना व उपदेस वियेगु आदि भिक्षुणी
 पिसं हे याय् ज्यू, भिक्षुणिं थाय् वने म्वा धका नियम हीका
 बिज्यात ।

तर भिक्षुणी तसें हे विनय कर्म यायेगु जूबले अमि
 परस्परवाद विवाद व मत भेद जुया त्वापु जुल । अले
 हानं भिक्षुपिसं हे हस्त क्षेप याये माला वंगु खँ नं विनय
 पिटकय् खने दु ।

“पाचित्तिय पाली” धयागु विनय पिटकया सफुली धया-
 तगु दु – “यैपिन भिक्खु मातुगामस्स धम्मं देसेय्य पाचि-
 त्तियं” मिसातेत उपदेश बीम्ह भिक्षुयात पाचित्ति दोष
 लाइ ।

अनं लिपा भिक्षुणिं दर्शन या वइपि उपासिकाणि वया

उपदेश न्यने धका प्रार्थना याव वले भिक्षुपिसं मिसातेत
 उपदेश बिये मज्जू धंगु तथागतं नियम दयकाबिज्यागु दु
 धका बाखें कना बिमज्या । अथे जूसा बचन न्यागू जक
 जूसां कना बिज्याहुं उपदेश म्वा धका प्रार्थना यात । उलि
 नं मज्जू धका उपदेश मळूबले अपि मिसात तंचाया
 असन्नुष्ट जुया भिक्षुपित ब्वाबेया वन - गपाय् धंवि
 भिक्षुपि उपदेश हे बिये मज्जूपि । अज्यागु नं धर्मला जिपि
 मिसाते जक ज्ञानया खें न्यने म्वाला मिसात धाय्वं
 अपाय्सकं नीच खने ज्यूला इत्यादि । थ्व खं न्यनेवं
 भगवान बुद्धं नियम भचा छ्वासुका मिसातेत उपदेश
 बियेज्यू धयागु विनय संशोधन यानः बिज्यात । तर गौतम
 बुद्धं धया बिज्यात - भिक्षुपि, स्त्री रूपय्, स्त्री शब्दय्,
 स्त्री गन्धय्, स्त्री रसय्, मिसा न्यासी वना च्वंसां, खें ल्हाना
 च्वंसां, दना च्वंसां, दाना च्वंसां, खया च्वंसां नं मिजं
 तेगु मन साला कायेगु चुमुक दु । न्ह्याबलें मिजंतेगु चित्त
 यात साला च्वंगु दु ।

●

अकिं हे ख बुद्धं भिक्षुपित मिसात नाप भरसक
 तापाना च्वनेगु ज्यू धया बिज्यागु । मेगु छुं कारण मखु ।
 विशेष एशियायी देशया लागी थ्व खें साप बांला व ठीक

नं जू । छायाकि मिसा मिजं बारे एशियायी देशे मनूते नुग
साप कयकुं । शंका अपो । नुग क्वाटा क्वाटां मू । युरोप
देशया लागी थ्व खं अपायस्कं महत्व पूर्ण मजू धासां अपो
खं ज्वी मखु ।

यग्गु थजु कीत मागु खं प्रजापति गौतमी भिक्षुणी
जूगुलिं गुलि सम्म मिसातेत भरोसा दत गुलित हित उप-
कार जुल धयागु ख ।

छगूला बौद्ध परिषद भिक्षु, भिक्षुणी, उपासक,
उपासिका धका प्यंगू अंगपूर्ण याना बुद्ध धर्मया महत्व
दयेका बिल, नापं बुद्ध धर्म नं मिसातेत समानाधिकार मवु
धाइगु अपवादं बचेयाना ब्यूम्ह प्रजापति गौतमी ख, अपोलं
अपोयाना प्रजापति गौतमी भिक्षुणी जुगुलिं आपालं अबला
नारीते लागि त धंगु भरोसा जू वंगु दु । अनाथ व असरण
जुया अन्धकारे लाना च्वंपित प्रजापति गौतमी मतच्याका
बिल । अबला नारीते लागी “पटाचारा” किशागौतमी,
कुण्डलकेसी, अम्बपाली, बिमला आदि मिसातेगु घटना दु ।

यग्गु थजु प्रजापति मिसातेत समानाधिकार बियेत
न्हापां लुखा चायेका ब्यू थें तुं बुद्धशासन या आयु पति-
झाक याय्त लुखा चाय्का ब्यूम्ह नं ख धाये फु ।

प्रजापतिया सिलसिलाय् च्वय्मागु खें यक्वं दु ।
 थ्व च्वया च्वने बले बाचा ई जुल । जें त्यानुया वल ।
 गोतुले नं मास्ति वल । मस्यु जि ज्वया छ्वयागु खं व
 मय्जुया चित्त बुक्के जूला मजूला थें । थत कति मलागु
 जुल धायेवं काचाक सुयातं चित्त बुक्के मज्जीफु ।



शुभ चिन्तक
 भिक्षु अश्वघोष



देवदत्त

आनन्द कुटी

असार २०२८

प्रिय बुद्धरत्न,

जिगु पौ छंथाय् याकनं थ्यन धाथेगु ला, अथवा
छंगु पौ जिथाय् याकनं थ्यन धायेगु जि धाये मफु । जि
स्वये बले कीर्पि निमस्यां मनहे सतिना वोगु थें च्वं । अकिं
पत्रया आदान-प्रदान याकनं याकनं जुया वल ।

थौं पोष्टम्यान् खनेवं मती वन छंगु पौ ज्वना
वगु ज्वी धका । पोष्ट म्यान् जुयेगु नं भाग्य हे ख थें च्वं ।
वयात वंथाय् तक स्वागत या । व खन धायेवं सकलें
लय्ता । थौं ला जित स्वपौ चिट्ठी वल । उकी मध्ये छंगु

नं छपौ, ख । लय्ताया खँ थ्व ख कि छं सफू पूजाया बारे साब बिचार यात अले थ्वीका नं काल ।

मेगु छं थौं न्यनाहल 'देवदत्त' या बारे । थ्व खँ नं सीका तये मागु ख । देवदत्त शब्द बौद्ध देशया लागि न्हूगु मखु । ख जा थ्व छगू शब्द मखु छम्ह दुष्ट भिक्षुया नां ख । लंकाय्थ्व शब्द न्हि न्हिसिया जनभाषाय् बुध्याय् घुंकल । सुनानं भिगु ज्याय् बाधा ब्यू वल बा थ भिजुया खं ल्हा वल अथवा मिले जूपि फायेत सन कि वयात देवदत्त नां तये धुंकइ ।

बर्मा, थाइल्याण्ड व क्याम्बोडियाय् नं अथे हे जन भाषाय् बुध्याना च्वंगु दु, तर लंकाय् गुगु अर्थय् व्यवहार याइगु ख वयासिवे उपो मेगु क्षत्रय् नं बुध्याना च्वने घुंकल । व छु अर्थय् ? सुना नं ला नयेगु पाप अथवा ला नयेगु हिंसा धाल कि वयात अनया बौद्ध तसें बा भिक्षु-पिसं देवदत्तया संतान धाइ । थथे छाय् धागु थ्व खँ क्वय् वेंगु घटनां बांलाक सी दे ।

देवदत्त बुद्धया किजा घाय्माम्ह ख । वसपोलया ककाया काय् ख । व नं भिक्षु जुया बुद्धया शिष्य जूवन । निम्ह बाजु किजाया स्वभाव ठीक भुजि व कस्ति हा थें

पा । बुद्ध शान्ति प्रेमी, देवदत्त ल्वापुखिचा । तथागत
 दयालु व परोपकारी, देवदत्त ईर्ष्यालु व पदलोलुप ।
 बुद्ध निहतमानी व निस्वार्थी खसा, देवदत्त अभिमानी व
 स्वार्थी ख । वं थुलि सम्म नं इच्छायात-बुद्धयात स्याना
 थ बुद्धया गद्दी फेत्वीगु । छायाकि बुद्ध दत्तले वया इच्छा
 पुरे ज्वी मखु । तथागतं स्वयं सुयातं थगु सत्ताय् तयेमु
 इच्छा मया । वसपोलं ला भिक्षु-भिक्षुणी, उपासक उपासिका
 हे उत्तराधीकारी ख धया बिज्यात । बुद्धं उपदेश याना
 बिज्यागु धर्म हे वसपोल परिनिर्वाणं लिपा सकसियां गुरु
 ज्वी । बुद्धया थज्यागु इच्छा खँसें निसें देवदत्तया मने डाह
 जुया बल । अले कं कं हे बुद्ध नाप वैर भाव याना
 हल । लिपा ला बुद्धयात हे स्यायेगु वं मती तल । छक ला
 पर्वतया च्वं ल्वँहतं कयका हल, तर व ल्वँ तथागतयात
 मलासे ल्वहँ तज्याना कुचा छकू वसपोलया तुतिया
 म्हाला पतिंचाय् लात । फलस्वरूप घा तचो जुया तथागत
 यात तस्सकुं वेदना जूगु खँ दु । अनं लिपा छम्ह किसियात
 एल त्वंका बुद्ध लँय् बिज्याना च्वंबने तोता हल । व नं
 असफल जुल । बुद्धं नं थज्यागु कण्ट भोग याय् मागु
 वसपोलया न्हापायागु कर्मफलं हँ धका धयातगु नं सफूलि दु ।
 यदि धात्थें हे कर्मफल भोग याये मागु खसा देवदत्त

मभिम्ह धका धाये मँछि । थ्व ला मचा ह्येकेगु खँ ख ।

अनं लिपा भिक्षु संघ हे फाया भेद याना थ नायो
ज्वीगु गोसा ग्वल । संघ भेद यायेत तगु मँछि षडयन्त्र यागु
दु । थन छगू जक खँ न्ह्यथने त्यना ।

देवदत्तं मती तल – तथागतयात थज्यागु नियम
दयेके बिइगुलि कुतयाके गुगु कि वसपोलं नं भिक्षुपिसं नं
व्यवहार्य हये फँमखु । थ्व जिगु सुझावयात तथागतं माने
मयात धासा जि वसपोलया बदनाम याये छिनी । बिनय
पिटक या चुल्लवर्ग्य (संघ भेदस्कन्ध) थ्व खँ दुथ्याना
छ्वंगु दु ।

देवदत्तं बुद्धयाथाय् वना न्यागू नियम दयेके
बिइगुली खुब आग्रह यात । व न्यागू नियम निम्न लिखित
ख :—

(१) भिक्षुं जीवन भर भिक्षा पर्वना नयेमा,
निमंत्रणा स्वीकार याना नेम्ह दोषी ज्वी ।

(२) भिक्षुं जीवनभर बने हे बास यायेमा,
गाम्य बा बिहार्य बास याम्ह दोषी ज्वी ।

(३) भिक्षुं मसीतले मसानय् व छासय् वाना तगु भ्वाथगु काप मुंका ह्वना चीवर (वस्त्रं) पुनेमा, गुम्हेसिनं गृहस्थं ब्यूगु चीवर पुनी व दोषी ज्वी ।

(४) भिक्षुं जीवनभर सिमाक्वय् च्वनेमा, पौ दुगु छर्घेया दुने छंम्ह दोषी ज्वी ।

(५) भिक्षुं जीवनभर ला व न्या मनसे च्वनेमा गुम्हेसिनं मांस भक्षण याइ व दोषी ज्वी ।

तथागतं देवदत्तया कुचक्र व हाकुगु नुग सीका बिज्यात । वसपेलं देवदत्तयात लिस बिसें धया बिज्यात— न्ह्यापिं जंगलय् च्वं हुं म्हापिं दरवार थें न्यागु बिहारय् च्वं हुं । न्ह्यापिं जंगलय् फल-मूल माला न हुं, म्हापिं निमंत्रणा स्वीकार याना न हुं । यो पिनि छासय् वानातगु भ्वाथगु काप मुंका चीवरं पुं, मयोपिनि गृहस्थतसें ब्यूगु न्हूगु कापयागु चीवरं पुं । न्ह्यापिं सिमा क्वय् छंहुं म्हापिं पौ दुगु छर्घेयां ज्यू । योपिनि ला न्या थ न, मयोपिनि नय् मते । जिं स्वंगु प्रकारया दोषं मुक्तगु ला नये ज्यू धका नियम दयेका तेधुन । (क) अदिट्ठ (ख) असुत (ग) असंकिता । अदिट्ठया अर्थ थगु हे लागि धका स्याना च्वंगु मखंगु । असुतया अर्थ ख जिगु हे लागि स्यानातगु धैगु थम्हं

मन्यनागु । असंकित या अर्थ ख थगु लागि हे स्याना तगु
धका शंका मज्जुगु । थुकियात त्रिकोटी परिशुद्ध मांस धाइ
थज्यागु अबले नं आ नं सुलभ जू ।

भिक्षा वनीम्ह व करपिसं ब्यूगु नैम्ह भिक्षुं छु स्यू
करपिनि छर्घे छु देकातल ! ला हे देका तसानं भिक्षुया
लागि स्याना दयेका तल धयागु सम्भव महु । पसले ला
मिया तैम्हसिनं नं थगु जीविकाया निंति जक स्याना च्वन
सिबे फलाना म्हेसिया हे लागि स्याना मच्चं । अकिं त्रिकोटि
परिशुद्ध मांस नये मज्जु धका न बुद्धं धया बिज्या न
बोद्धतसैं माने या । तर हिंसा धासा याये मज्जु ला नये ज्यू
थ्व खे नेपाया बौद्ध व हिन्दू तथा भारतीय जैनतेस थ्वीका
काये फइ मखु ।

ला नय् ज्यू धका नेपालय् मोहनिबले गणेशो, भिद्यो
यात थपिसं स्याना नयेगु सरासर हिंसा ख, अत्याचार
ख, अमानवीय जक मखु पाशविक महान अन्धविश्वास नं
ख ।

बौद्ध धर्म अनुसार अथवा बुद्धया बिचार अनुसार
केवल पशु स्यायेगु जक हिंसा मखु मनुखं मनूयात च्यो
यायेगु, पस बेपिन्त ठगे यायेगु, शुद्ध छ्यले चिकं त्वाक

छचायेगु, दुरुइ ल ल्वाक छचायेगु, दुगु माल सुचुका ल्यूनेया
 लुखां अपो ध्यवा कया मियेगु, शोषण यायेगु तथा करपिनि
 नुगल्य (जुपि धसे याये थें चवंक) घा जुइगु खँ ल्हायेगु
 आदि फुकं हिंसा ख । थौं कन्हे ऊठा खँ ल्हाना मनुखं मनु
 कोफायेगु ज्यू, ला छता मनल धायेवं अहिंसावादी व
 धर्मात्मा ज्वीत सनीगु ।

अँ, देवदत्तया खँ तापाना वल । देवदत्त' बुद्धया
 दहँ कायेगु आशा यायां छु जक पाप कर्म मया ! देवदत्त
 गुलित अहिंसावादि व अल्पेक्षक जूगु खने दु तर नुग गय्चवंक
 हाकु । खा बांलासां चाला बांमला । देवदत्त' न्यागू
 नियम दयेकेगु बारे ब्यूगु सुझावयात तथगतं लात नकाब्यू-
 गुलि वया विरोध यायेत छिन । देवदत्त भिक्षुपिं छम्ह
 छम्हसियाय् वना नापलाना थम्हं पवनागु न्यागू नियमयात
 तथागतं पक्षपात याना खँ फाय्थें वां छोया बिल । का
 भिक्षुपिं ! जि ठेकागु नियम गुलि बांला ज्यू मज्यू छिमिसं
 छक बिचा याना स्व । थुकी छुं दोष बुला ? देवदत्त गृहस्थ-
 तैथाय् छथे" छथे वना थ भिजुया खँ ल्हा जुल । व बफर
 भिक्षुपिसं व वहे छोले लापि गृहस्थतसें देवदत्तया षडयंत्र
 यात छु थुकी काइ । न्यास भिक्षुपिसं देवदत्तया खँ

तेवाजक ब्यूगु मखु वया शिष्य जुया बुद्धयात तोता हाला
वन- बुद्ध मोज यायेगु व साक्क नयेगु अले आरामं च्वनेगु
पल्के थुल । गृहस्थतसेनं मेगु नियम : ह्याथेसां नं ला व
न्या नये मज्जू धागु देवदत्तया खं ला मनासिब ख बां नं ला
धया हल ।

संघभेद (भिक्षुपिफायेगु) जूगुलि तथागत हृदय
यात धक्का लगे जुल । बुद्धं आज्ञा जुया बिज्यात पंचमहापाप
मध्ये मुख्यगु पाप ख मिलेजूपि फायेगु । (संघभेद) अथवा
छथ्वयां निथ्व यायेगु । शारिपुत्र महास्थाबिरं देवदत्तया
षडयंत्र व कुचक्र भंडाफोड याना बिज्यासेलि बाया वंपि
अल्प बुद्धिपि भिक्षुपि हानं तथागतया संघय् दुथ्याक वल ।

थौं नं छचें छचें राष्ट्रं राष्ट्रय् देवदत्तया पुसा
ज्वना वइच्चंपि दु । मिले जूपि दाजु किजापि जक मखु
पति पत्ति (कला भात) फायेत सना च्वंपि दु । आशा दु
बुद्धरत्नं देवदत्तया खलत बांलाक ह्मसोका च्वनी ।

पौ तहाक जुल । घडिं नं चान्हे सिया कि छता
थाना हल त्यानुसे नं च्वन । थौं थुलि, मेगु लिपा ।

हितैषी

अभ्युद्योक्ता

बौद्ध साहित्ये भूत व ख्या

प्रिय बुद्धरत्न,

थौं छं यना हगु प्रश्न साब बांला - “बौद्ध दृष्टि-
कोणं भूतयात छु खना च्वन, हानं भूतया बारे जिगु
विश्वास छु ?” थ्व प्रश्नय् बच्छि ला बांलाक लिस
बियेफु, बच्छि लिस बिये अपु मजू । भूतया बारे जिगु
विश्वास व बिचारकथ बांलाक लिस बियेफु ।

च्चापां भूतया अर्थ छु ? भूतया अर्थ ख बितये
ज्वी धुंकुगु । व्याकरण ब्वनेबले भूत, वर्तमान व भविष्य
काल धका वो, बितये ज्वी धुंकुगुयात भूत धाइ । थन
च्वये तेनागु व्याकरणया भूतया बारे मखु, केवल भूत शब्द
जक ख ।

यग्गु थजु, भूत शब्दं धया च्वं मदये धुंकूगु । छु
 मदये धुंकूगु ? मनु मदये धुंकूगु मतलब सीह्य बा सी
 धुंकूह्य । मनूतय् विश्वास दु सीह्य हे भूत जुया वइगु । जि
 नं मचाबले सीह्य व भूत तथा ख्या नां जक काल धायबं
 हे ग्या । ख जा गबलें मखनानी । मचाबले खंसा अनतुं मूछ्या
 जुया सिना वनी । मखंवले व नां न्य जक न्यनाबले न्हाय्पं
 तित्ति स्वा, थुरथुर खा, धात्थें खनीवले छु जक ज्वीगु !
 पासापिसं भूत खना धाइगु, जिमि मानं खना धाइगु, जित
 ला अच्चम्म चा । मती वनीगु, ग्यासां छको भूत गथे च्वं
 धंगु स्वये दुसा ज्यू । गुवले हे मखंबले मचाबले हे मती बं,
 ख ला भूत धंह्य दु हे मबु ज्वी मा ।

जि मचाबले भूत व सीह्य खना जक ग्यागु मखु
 पुलिस व खुं खना नं ग्या । तर अबले जि मस्यू पुलिस
 धयाह्य मनु ख । उलि जक ला खुं धयाह्य नं मनु धका
 मस्यू । छन्हुया खं ख । जिमिथाय् त्वालय् पुन्निसतसें खुंत
 ज्वना हइतल । पासापिसं धाल-नु खुंत ज्वना हया
 उबाहालय् (वकुबाहालय्) फल्चाय् तया तल हें, भूत स्वये
 थें पुलिस व खुंत स्वये आय्बुया च्वंगु । ग्याभ्यां वना ।
 मनूत निम्हेसित सिखलं चिना तल, प्याय्ति ह्याजं तपुलित

दु । जि न्यना गो खुँत पासां धाल हुं मखंला सिखलं
चिनातपि । इ! इपिला मनूका, गनया खुँत! पासां धाल
छं स्वयेबले खुँत सु धका च्वना ? जि ला भूत थे
ज्यापि धका च्वना, मनूहे खुँ थका मस्यू । उखुनु हे सिल
पुलिस नं खुँ नं मनू धका । गुलिखे तधिक ज्वी धुंका नं
पुलिस खना ग्या । लिपा मग्यात । छाय्कि पुलिसं बिना
गल्लि मयायेकं सुइतं मज्जं । पुलिस शब्दया अर्थ हे
अन्याय याइ मखुह्म, मेपिन्त नं अन्याय, अत्याचार याके
बिइ मखुह्म, थगु गल्लि मदुतलेयात पुलिस खना ग्याय्म्वा
तर खुँ खना आ नं ग्यानि । ख जा ह्यप् ध्यबादत धायेदं
जक ग्या । मू वंगु चीज थके दत धायेवं ग्या ।

छं मती वनी भूतयागु छं न्यना ह्या गन गनयागु
खं हल धका । थ्व खँ हयागु गुकथं जिके भूतया बिश्वास
मन्त धायेत ख ।

पुलिसं कमजोरी व भूल याइपिन्त जक ज्वनी,
ह्याइ; मेपिन्त ह्याइ मखु । अथे हे भूतं नं कमजोरी तय्त
ह्याइ । भूत खना जि छति हे मग्या, भूत दु धयागु छति
बिश्वास मदु । जि गबले हे भूत मखे । थह्म मखन धायेवं
भूत मदु धायेबले आपासिया चित्त बुक्के मज्ज । अकिं जि

चीनय् वनावले छगू झां लुइका हया, चीनय् नं भूत ब
सीपिनि साब विश्वास दु । अन नं भूत, किचकिनि ब
कवंतसें साब दुःख ब्यू हूँ । सिखां खना धार्दिपि जक, तर
आ छह्य हे भूत ख्या व कदं, बोक्सि मन्त ।

चीनया न्हूगु सरकारं भूतमा बिश्वास तंकेत छु
उपाय यात, भूत महु मधासे, "भूत खना ग्याये म्वा"
धइगु सफू प्रचार यात । भूत नाप ल्वाइगु अले मनू बलाह्य
जुल धासा भूत मदया वनीगु । अन वं थन वं मदयेक बिंसि
वनीगु

छपु बाखें दु । स्वह्य बलापि ल्यायहात भूत मावने
धका वन । गन गन छेय् भूत दु, धाइगु अन अन बाय्
च्वनीगु । छन्ह छखा तखागु छेय् वन गन कि भूतं दुख
बिया सुं हे च्वने मछा, अन च्वंवन । बाचा इलय् ऊया
खापा स वल हँ । स्वम्हं सतर्क जुया च्वन । छति मग्या ।
भूतत स्वह्य वल हँ । अपि भूततय् स्वह्यसियां खें जुल हँ —
"थौं जा थन मनूत बासं च्वेच्वंगु दु थे च्वं । स्वह्यं हे साब
मग्यापि मुल्याहात थे च्वं, ऊसं ला अमित ख्याये फइ मखु
थे च्वं । मेपि भूत निह्यसिनं फूति याना धाल — अज्याह्य
का ख्या जूवोह्य, ग्याफरह्य । का जि हे वने धका छम्ह वन ।

व ल्यायात न्होने जक थ्यतेवं अपि सुलाच्चपि मनूतसे
 यांकया न्यतालय् च्याराच्यारां दाया बिल । आया !
 आया !! हाला बिस्पुं वन । ग्याप्फरह्य भूतं धाल-
 'गय् च्वं जि थयागु !' मेह्य भूतं धाल - 'जि वना इमिगु
 नुगचु हे लिक्कया बिबे' धका फूर्ति याना वन, तर नुगचु
 थुरथुर खाखां वन । वयात ला मनूतसें छयो ज्वंह्यसिनं
 छयो ज्वन, तुति ज्वंह्यसिनं तुति ज्वना स्वह्यसिनं साब
 संक सास्ति यात , बॅय् बस्वात । भूत ला च्व चुलुचुलु
 वयेका जि सित बा ! जि सित बा !! पासापि गुहालि!
 धका हाल । पासापि ज्यानया माया कया भागाभाग जुल ।
 अबलेनिसें व छेय् गुबले हे भूत व ल्या मवल । आ
 जूबले चीनय् गनं नं भूत व ल्या तथा बोक्सि मंत । अकिं
 जित ला चीनया मंत्र ठीक जूथे च्वं । भूत मदु धायेगु सिबे
 "भूत खना ग्याय् म्वा" धायेगु बेस खना । तर वर्तमान
 चीनय् थज्यागु बाखें नं छुं ज्याय् खेले मंत । भूत नापं
 त्वागु बाखेंनुं संस्कार व हृदयय् परिवर्तन हइमखु कमजोरी
 व ग्याफर जुल थायेवं भूत व ल्या नं त्योवईगु । खजा
 छनाच्चनेबले ल्याकं त्योवल धाइगु खें न्यना । वास्तवय्
 ल्याकं त्योवईगु मखु । छनेबले फुंग तिलय् मजुल धाय्बं

अर्थात् हिनुली हि बांलाक संचालन मज्जुल घायेवं सने न
फइ मखु, हालेनं फइ मखु । उलि सम्म ख, ह्याकं त्योवइगु
मखु । ग्यापिन्त फसं ह्यावो । लो छगलं ह्यवो । खिप
छपुं ह्यावो । थगु किच खना नं ग्या अर्थात् थत थह
ह्या समझे ज्वीगु ।

भूत व सोह्य खना जि छति मग्या, जित अज्यागु
बिश्वास नं मदु, अथेनं छन्हु जित ह्यावल । पूज्य धर्मलोक
भन्ते जिगु कोठाय् दिवंगत जुल । लिपा फुकसिनं न्यनीगु थ्व
कोठाय् च्वने मग्याला ? धर्मलोक भन्तेनं सत मव ला ?
जि न्हिला च्वनेगु ।

छन्हु छु जुल-द्यना च्वना । आनां न्ह्यो वो थें
च्वनी, बंसी खुरखुर स वईगु । न्यना च्वना, तुति क्वे पाखे
स वई च्वन । फुङ्ग होका उखे फुस लाका द्यनेगु, हानं तुति
क्वे शब्द वइ च्वन । गवेत थथे जुल । मत च्याका सुक
च्वना । अले शल्ब मदु । जित ला छुथेंछुथें जुल । बिश्वास
मदुह्येसित परीक्षा जक यावोगु ला ! अथे हिसा छाया
न्ह्योने मवल ? अथे मखु, उखे कोठाय् वना छ वना ।
अन नं मत स्यात् कि बंसी कय्कय् पुया च्वंगु स वइगु ।
जिगु कोठा व मेगु कोठाया बंसी छगू नतुं ख । निन्हु स्वन्हु

तक थथे हे जुया च्वन । जि सुयातं छुं मधया । धायेमु
नं गथे ? मेपिन्त क्कन बिश्वास याके थें ज्वी । मेपिसं जित
न्यंका च्वनीगु ह्मिग बहनी धर्मलोक भन्तेनं खापा बाँलाक
हे धिउँ वन । बास्तवय् खिचाँ धिउँ वगु ख ।

स्वन्हु दुखुनु सुथय् आठ बजय् (च्याता इलय्)
टेबलय् छोने तंतयागु पात्र ख्याररं चाहिला च्वन । बहनी
जक अथे जूगु जुसा सातु वनेफु । सुथय् जुया ग्या पह
धयागु मदु । तर आश्चर्य ख व पात्र गथे चाहिला च्वन ?
तीजक दना स्वयाबले दुने छुँचा छह्य जुया च्वन । पात्रय्
च्वंगु जाकी नयेत गनं गनं कुहाँ वन, तर पिहाँ वने मसल ।
जित ला तं पिहाँ वल । थ्वहे ख ह्मिग ह्मिग भूत जुया
जित ख्या वह्य । वयात गवलें वये मफयेक छथाय् तया
बिया । उखुन्हुंनिसें जित ख्या मवल । व छुँचा जक
मखंगु जूसा जित नं भूतया बिश्वास ज्वीगु ।

आ नु, बौद्ध दृष्टिकोणं भूतयात छु खना च्वन घेंगु
वाले । धार्मि धायमाल धासा बौद्ध साहित्यया आधारय्
भूत मदु थायेगु व पुनर्जन्म मदु थायेबले मूखं ज्वीका च्वने
माखी । छाय् धासा बौद्ध साहित्ये वइगु खें हे अपो याना
पुनर्जन्म व भूत-प्रेततय्गु ख ।

‘नक्खत्त यक्ख भूतानं पाप गगह निवारणं’ धका
 भन्तेपिसं परित्राण याक्कोपत्तिकं पाठ याना च्वंगु दु ।
 जातक बाखें व अर्थकया स्वया यंकल धासा पुनर्जन्मया खें
 जक अपो दु, वथें हे भूतया बारे । ख जा पुनर्जन्म काइह्य
 सुं मदु धायेगु व भूत मदु धायेगु हे बौद्ध साहित्या मूल
 लक्ष ख । थ्व खें थ्वीका कायेगु थथगु बुद्धिया खेल ख ।

भूत मदु धायेगु मूर्ख ज्वीका च्वने माली धयागु
 छायाधासा—बौद्ध देशय न्हागु छगू पुण्य यासां—

‘सब्बे देवाअनुमोदन्तु, सब्बे भूताअनुमोदन्तु’

सकल देवतापिसं अनुमोदन या, सकल भूतपिसं
 अनुमोदन या । अर्थात् जिमिसं संचय यानागु पुण्य देव
 भूतपिन्त लायेमा, अमिसं स्वीकार याना का अमिसं नं
 भाग का धका सारा बौद्धतसें प्रार्थना याना च्वं ।

भगवान बुद्धं नं प्रत्यक्ष रूपं भूत व ख्या मदु मघा
 थें च्वं । थुलिसम्म वसपोलं धया बिज्यागु दु, छु कारणं
 ख्या व भूतं दुक्ख बिइगु धयागु कारण सम्म धया बिज्यागु
 दु ।

भूत व ख्या या बारे भगवान बुद्धं मज्झिम
 निकायस ‘भय भेरव सूत्रय्’ बांलाक व्याख्या याना तगु दु ।

बांलाक स्वतन्त्र चिन्तनं श्वीका काल धासा स्पष्ट रूपं
धायेफु भूत व हे मदु धका । तर बुद्धं खने दयेक भय
भेरव सूत्रय् धया तगु भूत खना ग्याये स्वा । ग्यापिन्त व
मन शुद्ध मज्जपिन्त जक भूतं दुक्ख बी ।

थन 'भय भेरव' सूत्रया सार च्वया ह्ये त्याना—

छन्हु जानुस्सोणी ब्राह्मण तथागतयाथाय् वना
न्यन—“हे गौतम ! सकल भिक्षुपिं छपिन्त गुरु माने याना
प्रवजित जुगु ख । छपिं अमि नायो ख । तर गुलिं गुलिं
भिक्षुपिं जङ्गल्य् याकचा च्वने मफु, अपिं ग्याना च्वं ।
अमित ह्या वो ।”

भगवान बुद्धं धया बिज्यात — ,हे ब्राह्मण !
अथे हे ख । जि नं (बुद्ध मज्जनिबले) बोधिसत्त्व जुया
च्वनाबले याकचा जङ्गल्य् च्वने मछा । ह्या वो । जि
बिचायाना थथे छाय् धका । भिक्षुपिनि काय, वाक व मन
शुद्ध मज्ज , मन यच्चु मज्ज अकिं अमित नाना प्रकारया भय
जुया वो । वाक-वक जङ्गल्य् च्वने मफु, तर जि ला काय,
वचन व मन शुद्ध जुया च्वनागु दु, थथे मती तयेवं भय
मदया वन । जि छतिं मग्या ।”

दिखुता प्रकार या कमजोरी व दोष बुपिन्त भूतं

दुःख बिह । (१) काय दुराचार (२) वचन पाप (३) मनं मखुगु कल्पना (४) अशुद्ध आजीविका (५) लोभी (६) काम वासनाय् जक आशा (कामच्छन्द) (७) द्वेष संकल्प (व्यापाद) (८) शारीरिक व मानसिक आलस्य (थीनमिद्ध) (९) घमण्डी व चञ्चलपन (उद्धच्च-कुकुच्च) (१०) न्ह्यागु खँय् नं शंकालु (विचिकिच्छा) (११) ईर्ष्यालु (१२) कंजूसि (१३) लाभ सत्कार व प्रशंसाया इच्छुक (१४) उद्योगहीन (१५) बेहोस जुया च्वनेगु (१६) मूर्ख । थुपिं फ़िखुता दोषं याना भूत व भयानक ग्यानापुसे च्वंगु रूप खने दर्ईगु । तर जि थ्व फुक्क प्रकारया दोषं मुक्त ज्वी धुन, आ बुद्ध ज्वी धुन । अकिं पत्ता लगय् यायेमा भूत व ख्या धयापिं छु ? अले जिगु मती वन जमाईं छुनु थें ज्यागु चानय् जङ्गलय् वना च्वने माल । ग्यानापुसे च्वंगु छुं खने दइला भूत नाप लाइला ? अथे जङ्गलय् याकचा च्वने वले गुबलें गुबलें जिथाय् मृग वया च्वं, गुबलें गुबलें म्हेखां व जन्तु तसें सिमा कच्चा कुतुके ह, गुबलें गुबलें फसंयाना सिमा ह सं, अले जिगु मनय् थये लुया वो—‘अवश्य थ्व हे खइ जङ्गलय् ग्यानापुगु शब्द यने दु, ग्यानापुक भूत खने दु घागु, अले मती

तयेगु मेपि थें जि छाया ग्यायेगु । जि छुं पाप याना तयागु
मदु, अथें मग्यासे लुईं थुईं जुया च्वनेगु । जित छुं मजू,
ग्या धयागु मदु, जि भूत मखना न भूतं जित ख्यायेफु ।”

“जि उद्योग याना यंका, अबले जिके बांलाक
होस दु. स्मृति दु । जिगु काय, बचन व मन एकदम
एकाग्रताय लाना च्वंगु दु । जित मन याउँसे अनुभव जुल ।”
थ्व ख भय भेरव सूत्रया सारांस । जानुस्सोणी ब्राह्मण खुशी
जुया दुद्धया शरण वन । छं नं भूतया खें थुलहे ज्वी भूत
धयाह्य मदु ।

Dhamma.Digital

पौया लिस पिया च्वनाह्य
अश्रधोष

સફૂ ન્યાયેગુ થાય્ :-

શ્રી નાતિવજ્ર વજ્રાચાર્ય



મિશુ જ્ઞાનસાગર

શ્રીઘ વિહાર

નઘ ટોલ



लेखक या सफूत

- १) गौतम बुद्ध
- २) बुद्धया अर्थनीति
- ३) तथागत हृदय
- ४) त्याग
- ५) दस संयोजन
- ६) भिक्षुया पत्र भाग १
- ७) पेकिङ्ग स्वास्थ्य निवास

नेपाली भाषामा

नेपाल चीन मैत्री

बुद्धवाद

प्रकाशक प्रतीक्षामा

व्यवहारिक पक्षपाती बुद्ध

बुद्धको अर्थ नीति

नेपाल प्रेस, शुकपथ, काठमाडौं ।

Downloaded from <http://www.dhamma.digital>